

Dagelijkse update Irak

26 maart 2003

10.06 uur

Politiek

VN

- Op verzoek van de lidstaten van de Arabische Liga en de NAM zal heden, 26 maart, een open debat in de VR worden gehouden over de oorlog in Irak. Mogelijk zal Syrië als niet-permanent lid van de VR een resolutie indienen waarin de oorlogshandelingen van de Coalitie worden veroordeeld. Het Voorzitterschap zal namens de EU een verklaring uitspreken die letterlijk teruggrijpt op de verklaring van de ER van 20 maart jl..

VS

- Bush sprak tijdens bezoek aan Pentagon over 'wartime supplemental' (gisteren naar Congres gezonden) en drong aan op goedkeuring van het pakket voor Pasen (HMA Wasinghton).

Europa

- **Oostenrijk:** heeft aangegeven dat legitiemeing van militair optreden tegen Irak een VN-besluit nodig is en dat wordt betreurd dat het zonder VR-machtiging tot militaire actie tegen Irak is gekomen en vreedzame ontwapening van Irak derhalve niet mogelijk is gebleken (HMA Wenen).
- **Roemenië:** Roemeense autoriteiten bevestigen achter VS te staan. Namwelijks sprake van anti-oorlogsdemonstraties. Verdere uitbreiding van VS militaire presentie op doorreis naar Irak, lijkt niet voorzien (HMA Boekarest).

Regio en Islamitische wereld

- **Syrië:** massale demonstraties hebben wederom plaatsgevonden tegelijkertijd met aankomst lichamen gedode Syriërs in Damascus (HMA Damascus).
- **Libanon & Jordanië:** Eveneens sprake van omvangrijke demonstraties (Reuters).
- **Koeweit:** Na de bijeenkomst van de Arabische Liga afgelopen maandag, waarin Koeweit geïsoleerd kwam te staan, braken ongeroemdheden uit bij de Koeweitse Ambassade te Tripoli. In Cairo ontving de Koeweitse Ambassade een bommelding. (Arabic News)
- **Palestijnse gebieden:** Vooralnog relatief (aan buurlanden) rustig (Reuters).
- **Saoedi-Arabië:** Minister van Buitenlandse Zaken Saud al-Faisal zou een voorstel hebben ingediend om de oorlog te beëindigen (Reuters). Vs EN Irak zouden voorstel hebben afgewezen (Volkskrant).
- **Jemen:** de Irak oorlog, het MOVP en de anti-coalitie sentimenten leiden tot felle reacties in Jemen (HMA Sana'a).
- **Turkije:** Oorlogsbudget VS houdt o.m. USD 8,5 mld. aan directe leningen of rentegaranties aan Turkije in (Reuters).

Militair

- Vandaag worden 10.000 stuks detectiepapier geleverd aan Turkije, conform het verzoek via de NAVO. In de NAVO-Raad heeft de Britse vertegenwoordiger verklaard dat er nog geen chemische wapens waren gevonden of ingezet. Wel zou volgens Brit de chemische fabriek in Najaf in staat zijn tot chemische wapensproductie (PV NAVO).

- Hevige gevechten rond Basra en ten zuiden van Bagdad gaan door. (Diverse media)
- Mogelijke opstand in Basra (BBC). Al Jazeera spreekt dit tegen. VS bij monde van Rumsfeld niet op de hoogte van mogelijke opstand. Gezien de omvang van de stad (2 miljoen inwoners) valt niet uit te sluiten dat beide gelijk hebben in die zin dat delen van Basra zich niet verzetten en andere delen wel (BBC, Al Jazeera).
- Coalitie-bombardementen hebben ervoor gezorgd dat de Iraakse televisie enkele uren uit de lucht was. Inmiddels is de zender weer in de lucht. (CNN).
- Turkije heeft in de NAVO nog eens benadrukt geen additionele troepen ten zuiden van de grens met Irak te willen brengen. (PV NAVO). Turkse Chefstaf Ozkok stelt dat Turkije alleen zal overgaan tot het zenden van extra troepen naar Noord-Irak indien de situatie m.b.t. grote stromen vluchtelingen, of gevechten tussen daar aanwezige milities daartoe nopen (Reuters).

Humanitair

- PV New York meldt dat vrijdag 28 maart VN Appeal definitief zal worden gepubliceerd. Inmiddels worden bedragen van meer dan 2 miljard dollar genoemd, maar fondsenwerving zal zich in eerste instantie richten op korte termijn.
- Grote vluchtelingenstromen lijken vooralsnog uit te blijven.
- Onderhandelingen over Olie voor Voedsel verlopen moeizaam. SGVN vindt dat het programma op korte termijn voor 45 dagen onder zijn verantwoordelijkheid moet worden geplaatst (hij zou niet de bevoegdheid krijgen nieuwe contracten aan te gaan, maar wel om alle lopende contracten tegen het licht te houden en een aantal op te schorten). RUS, FRA, CHN, SYR beducht dat resolutie kan worden opgevat als legitimering achteraf van militaire ingreep. Daarnaast is Rusland tegenstander van openbreken lopende contracten. Ontwerp resolutie zou onder meer expliciet verwijzen naar de verantwoordelijkheid van strijdende partijen om humanitaire noden te lenigen. (Bron: Reuters; ANP). Op dit laatste punt zou ook SGVN zich expliciet hebben uitgelaten (BBC).
- Blair verklaart dat VS in post-conflict tijdperk leidende rol voor VN willen (ANP). SGVN meldt dat V-Raad over de VN-rol zal moeten beslissen.
- Colin Powell wijst op het belang van snelle humanitaire hulpverlening via Umm Qasr.
- EU zal haar bijdrage aan Inhumanitaire hulp via ECHO verhogen van 21 naar 100 miljoen Euro.
- Tenderen contracten voor de wederopbouw van Irak is begonnen. Eerste toegekend aan VS-bedrijven. USAID verzekerde dat ook buitenlandse bedrijven kunnen gaan meedingen naar contracten (HMA Washington, USAID, BBC).